

VEDTAGNE TEKSTER

P10_TA(2025)0174

Offentlige udbud

**Europa-Parlamentets beslutning af 9. september 2025 om offentlige udbud
(2024/2103(INI))**

Europa-Parlamentet,

- der henviser til traktaten om Den Europæiske Union, særlig artikel 3, stk. 3,
- der henviser til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 114, 151 og 156,
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU af 26. februar 2014 om offentlige udbud og om ophævelse af direktiv 2004/18/EF¹,
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/25/EU af 26. februar 2014 om fremgangsmåderne ved indgåelse af kontrakter inden for vand- og energiforsyning, transport samt posttjenester og om ophævelse af direktiv 2004/17/EF²,
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2007/66/EF af 11. december 2007 om ændring af Rådets direktiv 89/665/EØF og 92/13/EØF for så vidt angår forbedring af effektiviteten af klageprocedurerne i forbindelse med indgåelse af offentlige kontrakter³ (klagedirektivet),
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/1031 af 23. juni 2022 om adgangen for tredjelandes erhvervsdrivende, varer og tjenesteydelser til Unionens markeder for offentlige udbud og koncessioner og procedurer for støtte til forhandlingerne om adgang for Unionens erhvervsdrivende, varer og tjenesteydelser til tredjelandes markeder for offentlige udbud og koncessioner (instrument for internationale offentlige udbud)⁴,
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/882 af 17. april 2019 om tilgængelighedskrav for produkter og tjenester (det europæiske tilgængelighedsdirektiv)⁵ og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/2102 af

¹ EUT L 94 af 28.3.2014, s. 65, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/24/oj>.

² EUT L 94 af 28.3.2014, s. 243, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/25/oj>.

³ EUT L 335 af 20.12.2007, s. 31, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2007/66/oj>.

⁴ EUT L 173 af 30.6.2022, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/1031/oj>.

⁵ EUT L 151 af 7.6.2019, s. 70, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/882/oj>.

26. oktober 2016 om tilgængeligheden af offentlige organers websteder og mobilapplikationer (direktivet om webtilgængelighed)¹,

- der henviser til Den Europæiske Unions Domstols (EU-Domstolens) dom af 30. januar 2020 i sag C-395/18, Tim SpA – Direzione e coordinamento Vivendi SA mod Consip SpA og Ministero dell'Economia e delle Finanze²,
- der henviser til EU-Domstolens nylige domme om udenlandske tilbudsgiveres deltagelse i EU's offentlige udbudsprocedurer, nemlig dommene af 22. oktober 2024 i sag C-652/22, Kolin İnşaat Turizm Sanayi ve Ticaret AŞ mod Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave³, og af 13. marts 2025 i sag C-266/22, CRRC Qingdao Sifang Co. Ltd, Astra Vagoane Călători SA mod Autoritatea pentru Reformă Feroviară, Alstom Ferroviaria SpA⁴,
- der henviser til Verdenshandelsorganisationens aftale om offentlige udbud fra 2012,
- der henviser til Kommissionens arbejdsprogram for 2025 af 11. februar 2025 med titlen "Fremad i fællesskab: En modigere, enklere og hurtigere Union" ([COM\(2025\)0045](#)),
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 26. februar 2025 med titlen "Aftalen om ren industri: En fælles køreplan for dekarbonisering og konkurrenceevne" ([COM\(2025\)0085](#)),
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 29. januar 2025 med titlen "Et konkurrenceevnekompas for EU" ([COM\(2025\)0030](#)),
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 19. juni 2024 med titlen "Det europæiske semester 2024 – forårspakken" ([COM\(2024\)0600](#)),
- der henviser til Kommissionens rapport med titlen "SME needs analysis in public procurement" (2021)⁵,
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 9. december 2021 med titlen "Opbygning af en økonomi, der tjener alle: en handlingsplan for den sociale økonomi" (COM(2021)0778),
- henviser til Den Internationale Arbejdsorganisations konvention C94 af 1949 om arbejdsklausuler (offentlige kontrakter),

¹ EUT L 327 af 2.12.2016, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/2102/oj>.

² Domstolens dom af 30. januar 2020, Tim SpA – Direzione e coordinamento Vivendi SA mod Consip SpA og Ministero dell'Economia e delle Finanze, C-395/18, ECLI:EU:C:2020:58.

³ Domstolens dom af 22. oktober 2024 i sag C-652/22, Kolin İnşaat Turizm Sanayi ve Ticaret AŞ mod Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave, C-652/22, ECLI:EU:C:2024:910.

⁴ Domstolens dom af 13. marts 2025 i sag C-266/22, CRRC Qingdao Sifang Co. Ltd, Astra Vagoane Călători SA mod Autoritatea pentru Reformă Feroviară, Alstom Ferroviaria SpA, C-266/22, ECLI:EU:C:2025:178.

⁵ Europa-Kommissionen: Generaldirektoratet for det Indre Marked, Erhvervspolitik, Iværksætter og SMV'er, t33, Celotti, P., Alessandrini, M., Valenza, A. et al., "SME needs analysis in public procurement – Final report", Publikationskontoret, 2021, <https://data.europa.eu/doi/10.2873/86199>

- der henviser til Kommissionens meddelelse af 3. oktober 2017 med titlen "Udbud, der virker – i og for Europa" ([COM\(2017\)0572](#)),
- der henviser til Det Europæiske Regionsudvalgs udtalelse af 4. december 2024 med titlen "Choksikring af EU's regioner: Styrkelse af den lokale og regionale økonomiske modstandsdygtighed i forbindelse med det indre markeds strategiske udvikling"¹,
- der henviser til Den Europæiske Revisionsrets særberetning 28/2023 af 4. december 2023 med titlen "Offentlige udbud i EU – Mindre konkurrence i forbindelse med tildeling af kontrakter om bygge- og anlægsarbejder, varer og tjenesteydelser i de ti år frem til 2021" (Revisionsrettens særberetning),
- der henviser til Rådets konklusioner af 24. maj 2024 om Den Europæiske Revisionsrets særberetning nr. 28/2023 med titlen "Forbedring af en fair og effektiv konkurrence i forbindelse med offentlige udbudskontrakter i EU, som tildeles med henblik på bygge- og anlægsarbejder, varer og tjenesteydelser"²,
- der henviser til sin beslutning af 16. december 2020 om en ny strategi for europæiske SMV'er³,
- der henviser til sin beslutning af 13. juli 2023 om status for SMV-Unionen⁴,
- der henviser til Kommissionens rapport af 20. maj 2021 med titlen "Gennemførelse og bedste praksis i forbindelse med de nationale politikker for udbud i det indre marked" ([COM\(2021\)0245](#)),
- der henviser til Parlamentets undersøgelse af 24. oktober 2023 med titlen "The social impact of public procurement – Can the EU do more?"⁵,
- der henviser til rapporten fra Den Europæiske Arbejdsmarkedsmyndighed af maj 2024 med titlen "Evaluating policy responses to prevent undeclared work in public procurement contracts",
- der henviser til rapporten af Mario Draghi af 9. september 2024 med titlen "The future of European competitiveness" (Draghi-rapporten) og rapporten af Enrico Letta af 17. april 2024 med titlen "Much more than a market" (Letta-rapporten),
- der henviser til forretningsordenens artikel 55,
- der henviser til udtalelser fra Udvalget om International Handel og Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender,

¹ EUT C, C/2024/7061, 4.12.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/7061/oj>.

² EUT C, C/2024/3521, 3.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/3521/oj>,
ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/3521/oj>.

³ [EUT C 445 af 29.10.2021, s. 2.](#)

⁴ EUT C, C/2024/4013, 17.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/4013/oj>.

⁵ Europa-Parlamentet: Temaafdelingen for Økonomisk og Videnskabelig Politik og Livskvalitet, Generaldirektoratet for Interne Politikker, Caimi, V. og Sansonetti, S., The social impact of public procurement – Can the EU do more?, oktober 2023.

- der henviser til betænkning fra Udvalget om det Indre Marked og Forbrugerbeskyttelse (A10-0147/2025),
- A. der henviser til, at offentlige udbud tegner sig for ca. 14 % af EU's bruttonationalprodukt og fungerer som et vigtigt instrument for økonomisk vækst, navnlig for små og mellemstore virksomheder (SMV'er), innovation, bæredygtighed og social samhørighed, samt for fremme af lokal industri og kvalitetsjob i EU og for støtte til omstillingen til modstandsdygtige forsyningskæder og forretningsmodeller, herunder i underleverandørkæder;
- B. der henviser til, at de lokale og regionale myndigheder som de største investorer og ordregivende myndigheder i EU i stigende grad begrænses af strenge EU-regler og nationale regler, komplekse retlige krav og procedurer og uforholdsmæssigt store administrative byrder, samtidig med at de står over for en vedvarende mangel på finansielle ressourcer, kvalificeret personale og teknisk ekspertise – navnlig i kommuner og mindre regioner – hvilket ofte nødvendiggør outsourcing af kerneopgaver til eksterne enheder, hvorved der skabes yderligere økonomisk pres og proceduremæssige forsinkelser;
- C. der henviser til, at offentlige udbud kan have afsmittende virkninger, der øger efterspørgslen efter bæredygtige varer og tjenesteydelser på hele markedet samt støtte skabelsen af et førende marked;
- D. der henviser til, at 2014-reformen havde til formål at forenkle procedurerne, øge gennemsigtigheden og bekæmpelsen af korruption, fremme SMV'ers og innovative nystartede virksomheders deltagelse og integrere strategiske udbudsmål gennem en frivillig tilgang, men at der stadig er udfordringer med hensyn til gennemsigtighed, effektivitet, mere generel anvendelse af og ensartethed i ikkeprisrelaterede kriterier, adgang til data og strømlining af håndhævelsen samt forebyggelse af svig og korruption;
- E. der henviser til, at der med 2014-reformen blev indført kriterier for det økonomisk mest fordelagtige udbud for at tilskynde til anvendelse af kvalitative kriterier såsom miljømæssige og sociale overvejelser i forbindelse med tildeling af offentlige kontrakter; der henviser til, at det i Revisionsrettens særberetning blev bemærket, at en stor del af kontrakterne i 2021 stadig alene blev tildelt på grundlag af kriteriet om den laveste pris; der henviser til, at 20 medlemsstater i 2023 tildelte mere end 50 % af deres offentlige kontrakter alene på grundlag af pris, hvoraf 10 medlemsstater tildelte mere end 80 % af deres offentlige kontrakter alene på grundlag af pris;
- F. der henviser til, at Revisionsretten i sin særberetning konkluderede, at konkurrenceniveauet for offentlige kontrakter var faldet siden 2014, og at i de fleste medlemsstater var tilfældene af kontrakttildelinger baseret på laveste pris endda steget i den undersøgte periode;
- G. der henviser til, at EU's udbudstærskler for varer, tjenesteydelser og bygge- og anlægsarbejder har været stort set uændrede siden 1994; der henviser til, at disse tærskler, som tilpasses markedspriserne, er konstant faldende i faste priser; der henviser til, at et stigende antal mindre kontrakter som følge heraf nu skal udbydes på EU-plan gennem procedurer, der ofte er langvarige og komplekse;

- H. der henviser til, at Den Europæiske Arbejdsmarkedsmyndighed (myndigheden) fandt, at når den laveste pris anvendes som det eneste udvælgelseskriterium, øges risikoen for sort arbejde på grund af presset på lønomkostningerne; der henviser til, at myndigheden også bemærkede, at det er almindeligt anerkendt, at prioritering af kriteriet om den laveste pris i forbindelse med offentlige udbud kan skabe et miljø, hvor der er større sandsynlighed for overtrædelser af arbejdsretten på grund af pres for omkostningsbesparelser og utilstrækkeligt tilsyn; der henviser til, at kriteriet om den laveste pris kan tilskynde kontrahenter til at operere i den sorte økonomi for at reducere omkostningerne og omgå arbejdsmarkedslovgivningen;
- I. der henviser til, at det i Kommissionens endelige rapport med titlen "SME needs analysis in public procurement"¹ påpeges, at praksis for offentlige udbud stadig skal forenkles og standardiseres, samtidig med at der tages hensyn til særlige forhold og forskellige administrative systemer i medlemsstaterne;
- J. der henviser til, at direkte grænseoverskridende udbud fortsat er begrænset til kun 5 %² af alle indkøbskontrakter, hvilket tyder på vedvarende hindringer for grænseoverskridende konkurrence, markedsadgang og komplekse procedurer; der henviser til, at dette tal ikke tager hensyn til deltagelsen af andre medlemsstaters datterselskaber i det land, hvor udbudsproceduren finder sted;
- K. der henviser til, at Kommissionen fremhæver en række juridiske usikkerheder i forbindelse med at fremme socialt ansvarlige og innovative offentlige udbud³; der henviser til, at disse juridiske usikkerheder bl.a. omfatter vanskeligheder med at koble sociale overvejelser til genstanden for en kontrakt;
- L. der henviser til, at Kommissionens formand har forpligtet sig til en revision af rammen for offentlige udbud med henblik på at gøre det muligt at give europæiske produkter en fortrinsstilling ved offentlige udbud inden for visse strategiske sektorer⁴;
- M. der henviser til, at revisionen af direktiverne om offentlige udbud bør fokusere på at tilskynde til kvalitative kriterier, strømline udbudsprocedurerne og sikre mest mulig værdi for skatteydernes penge; der henviser til, at reglerne for offentlige udbud ikke desto mindre skal tage hensyn til de forskellige sektors og industriers særlige karakter og de specifikke mål for ordregivende myndigheder, idet det anerkendes, at en ensartet tilgang til lovgivningsmæssige foranstaltninger såsom betalingsbetingelser muligvis ikke er egnet for alle sektorer, og at skræddersyede bestemmelser i sektorspecifikke forordninger er nødvendige for at sikre, at de overordnede rammer for offentlige udbud er i overensstemmelse med de sektorspecifikke driftsmæssige og finansielle realiteter; der henviser til, at de vindende tilbud bør vælges i overensstemmelse med, hvad den enkelte ordregivende myndighed anser for at være den økonomisk bedste løsning blandt

¹ [Europa-Kommissionen: Generaldirektoratet for det Indre Marked, Erhvervspolitik, Iværksætteri og SMV'er m.fl., "SME needs analysis in public procurement – Final report", Publikationskontoret, 2021.](#)

² Den Europæiske Revisionsrets særberetning 28/2023: "Offentlige udbud i EU – Mindre konkurrence i forbindelse med tildeling af kontrakter om bygge- og anlægsarbejder, varer og tjenesteydelser i de ti år frem til 2021", Den Europæiske Revisionsret, 2023.

³ Kommissionens rapport af 20. maj 2021 med titlen "Gennemførelse og bedste praksis i forbindelse med de nationale politikker for udbud i det indre marked" (COM(2021)0245).

⁴ Kommissionsformandens politiske retningslinjer af 18. juli 2024, "Europas valg – politiske retningslinjer for den næste Europa-Kommission 2024-2029", s. 11.

dem, der tilbydes, for at fremme større kvalitetsorientering og fleksibilitet i forbindelse med offentlige udbud;

- N. der henviser til, at offentlige udbud fortsat er et neutralt og proceduremæssigt redskab, der regulerer, hvordan offentlige myndigheder køber varer og tjenesteydelser og ikke, hvad de køber;
- O. der henviser til, at i betragtning af udfordringerne i forbindelse med europæisk industriel suverænitet og behovet for at bevare og styrke europæiske arbejdspladser og knowhow bør offentlige udbud bruges som en vigtig strategisk løftestang til at fremme skabelsen af merværdi i EU og derved forbedre industriel modstandsdygtighed og de europæiske forsyningskæders bæredygtighed;
- P. der henviser til, at ordregivende myndigheder i EU bør have lov til at give fortrinsret til bud, der omfatter en betydelig del af merværdien produceret i EU;
- Q. der henviser til, at anvendelsen af bæredygtighedskriterier kan bidrage til at nå EU's miljømål, forudsat at sådanne kriterier er klart definerede, forholdsmæssige og ikke begrænser de ordregivende myndigheders opfyldelse af deres faktiske udbudsbehov;
- R. der henviser til, at ordregivende myndigheder opererer i forskellige lokale og markedsmæssige sammenhænge og skal bevare friheden til at definere udbuddets genstand, omfang og strategiske prioriteter i overensstemmelse med deres faktiske behov og kapacitet; der henviser til, at proportionalitetsprincippet og nærhedsprincippet skal sikres i enhver tilgang til bæredygtige udbud på EU-plan;
- S. der henviser til, at det er nødvendigt at styrke tilliden til offentlige udbud; der henviser til, at manglende gennemsigtighed og retfærdighed i udbudsprocedurer, herunder bekymringer over favorisering, uklare udvælgelseskriterier, utilstrækkelige tilsynsmekanismer og utilstrækkelig udelukkelse og sanktionering undergraver tilliden til offentlige kontrakter og skaber muligheder for korruption; der henviser til, at den overdrevne afhængighed af kriteriet om den laveste pris i nogle tilfælde kan skabe et nedadgående pres på kvaliteten af tjenesteydelserne, sikkerheden og arbejdsvilkårene og kan have en skadelig langsigtet økonomisk indvirkning for de ordregivende myndigheder; der henviser til, at der har været tilfælde af kontrakttildelinger uden reel konkurrence, uigennemsigtighed og mangel på effektiv ekstern kontrol i udvælgelseskriterierne, hvilket understreger det presserende behov for at styrke principperne om gennemsigtighed, lighed og lovlighed i alle faser af offentlige udbudsprocedurer;
- T. der henviser til, at europæiske virksomheder, navnlig SMV'er, støder på betydelige vanskeligheder med at få adgang til de internationale markeder for offentlige udbud på grund af protektionistiske politikker i lande uden for EU, mens EU opretholder et af de mest åbne markeder for offentlige udbud på verdensplan, hvilket fører til urimelige konkurrencemæssige ulemper for EU-virksomheder; der henviser til, at ud over protektionistiske politikker fordrejes fair konkurrence ofte af subsidiering af produkter fra tredjelandes regeringers side, diskriminerende foranstaltninger og manglende gensidighed og retssikkerhed;

- U. der henviser til, at EU for nylig har tilføjet instrumentet for internationale offentlige udbud og forordningen om udenlandske subsidier¹ til sin handelsbeskyttelsesværktøjskasse for at fremme gensidighed i adgangen til internationale markeder for offentlige udbud og for at sikre lige vilkår for EU-virksomheder og -produkter; der henviser til, at miljøkrav, sociale krav, arbejdsmarkedskrav og due diligence-krav gælder for økonomiske aktører i tredjelande i overensstemmelse med direktiv 2014/23/EU², 2014/24/EU, 2014/25/EU og (EU) 2024/1760³ samt anden EU-lovgivning;
- V. der henviser til, at Verdenshandelsorganisationens (WTO's) aftale om offentlige udbud fra 2012 endnu ikke er blevet undertegnet af alle WTO-medlemmer, og at den seneste udgave heraf bl.a. ikke omfatter de globale arbejds- og miljøstandarder, der er vedtaget siden dens indgåelse, eller en ajourført inflationsjusteringsmekanisme;
- W. der henviser til, at EU-Domstolens domme om udenlandske tilbudsgiveres deltagelse i EU's offentlige udbudsprocedurer (sag C-652/22 og C-266/22) præciserer, at udenlandske tilbudsgivere fra lande, der ikke har indgået en multilateral, plurilateral eller bilateral aftale, ikke har sikret adgang til EU's marked for offentlige udbud; der henviser til, at EU-Domstolen bekræftede EU's enekompetence på dette område og bekræftede, at de ordregivende myndigheder i mangel af sådanne aftaler i overensstemmelse med EU-retten kan begrænse eller udelukke disse tilbudsgivere – en situation, der kan føre til divergerende nationale praksis;
- X. der henviser til, at en stigning i de geopolitiske spændinger fører til en omlægning af den internationale handel og nye økonomiske dynamikker, hvilket resulterer i, at der opstår nye strategiske afhængighedsforhold som følge af importkoncentration og begrænsede muligheder for importsubstitution, og udgør en risiko for forsyningskædernes stabilitet; der henviser til, at dette kræver øget og strategisk anvendelse af offentlige udbud til støtte for EU's økonomi og dens modstandsdygtighed, mindskelse af afhængigheden og styrkelse af dens strategiske autonomi;
- Y. der henviser til, at politikker for offentlige udbud bør fremme europæisk konkurrenceevne og innovation;
- Z. der henviser til, at den laveste pris er et vigtigt tildelingskriterium i de fleste udbud i EU – i nogle medlemsstater anvendes det i op til 95 %⁴ af tilfældene eller undertiden er det endda det eneste kriterium i både udbuds- og tildelingsfasen i en udbudsprocedure; der henviser til, at Den Europæiske Arbejdsmarkedsmyndighed i sin rapport fra maj 2024 bemærker, at anvendelse af kriteriet om laveste pris – navnlig i arbejdskraftintensive sektorer, hvor personaleomkostningerne dominerer – kan øge forekomsten af sort arbejde og kan underminere service- eller produktkvalitet, bæredygtighed og sociale

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/2560 af 14. december 2022 om udenlandske subsidier, der fordrejer det indre marked (*EUT L 330 af 23.12.2022, s. 1*, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2560/oj>).

² Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/23/EU af 26. februar 2014 om tildeling af koncessionskontrakter (*EUT L 94 af 28.3.2014, s. 1*, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/23/oj>).

³ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2024/1760 af 13. juni 2024 om virksomheders due diligence i forbindelse med bæredygtighed og om ændring af direktiv (EU) 2019/1937 og forordning (EU) 2023/2859 (*EUT L, 2024/1760, 5.7.2024*, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1760/oj>).

⁴ Revisionsrettens særberetning 28/2023, figur 11.

standarder¹; der henviser til, at repræsentanter for SMV'er og personer, der er blevet interviewet fra SMV'er, gentagne gange rapporterer, at de ordregivende myndigheder ignorerer den horisontale sociale klausul, og bemærker, at de udelukkende tildeler kontrakter på grundlag af den laveste pris, hvilket tilskynder til unormalt lave bud og afskrækker tilbudsgivere, der overholder arbejdsmarkedslovgivning og -praksis, fra at deltage;

- AA. der henviser til, at EU-Domstolen i sin dom i sag C-395/18 bekræfter, at kravene i artikel 18, stk. 2, i direktiv 2014/24/EU om, at økonomiske aktører i forbindelse med gennemførelsen af offentlige kontrakter skal overholde gældende forpligtelser inden for miljø-, social- og arbejdsmarkedslovgivning, udgør et bindende princip på lige fod med de øvrige principper, der er omhandlet i nævnte artikels stk. 1, nemlig ligebehandlingsprincippet, princippet om forbud mod forskelsbehandling, gennemsigtighedsprincippet og proportionalitetsprincippet; der henviser til, at dommen også præciserer, at medlemsstaterne kan tage hensyn til underentreprenørers overtrædelser, når de fastsætter udelukkelsesgrunde, forudsat at proportionalitetsprincippet overholdes nøje;
- AB. der henviser til, at offentlige udbud er et vigtigt redskab til aktivt at støtte omstillingen til en bæredygtig, inklusiv og retfærdig økonomi og kan anvendes til at fremme social retfærdighed og anstændige arbejdsvilkår; der henviser til, at ordregivende myndigheder bør tilskyndes til at forfølge mål af offentlig interesse gennem udbud, herunder social inklusion, kvalitetsjob, lige muligheder, territorial samhørighed og støtte til socialøkonomiske aktører;
- AC. der henviser til, at frigørelse af det fulde potentiale i strategiske offentlige udbud kræver et skift fra en rent omkostningsbaseret tilgang til en tilgang, der også tager hensyn til modstandsdygtighed og social og miljømæssig værdi, herunder gennem respekt for kollektive overenskomstforhandlinger og grundlæggende arbejdstagerrettigheder;
- AD. der henviser til, at underentreprise spiller en afgørende rolle for fair konkurrence for SMV'er og for deres mulighed for at benytte specialiseret ekspertise; der henviser til, at det også kan øge effektiviteten, innovationen og SMV'ernes deltagelse i offentlige udbud; der henviser til, at flere niveauer af underentreprise på grund af juridiske tvetydigheder og svag håndhævelse kan udvande ansvarligheden, øge risikoen for overtrædelser af arbejdsretten og hindre en effektiv håndhævelse;
- AE. der henviser til, at den stigende digitalisering af udbudsprocedurerne skal ledsages af solide cybersikkerhedsforanstaltninger, forudsætninger for interoperabilitet og brugervenlige og harmoniserede digitale platforme for indgivelse af udbudsmateriale og sikre gennemsigtighed og maskinlæsarhed til analytiske formål; der henviser til, at digitalisering desuden kan bidrage til at forenkle adgangen for virksomheder, navnlig mikrovirksomheder og små og mellemstore virksomheder, til offentlige udbud samt mindske den bureaukratiske byrde for mindre ordregivende myndigheder;
- AF. der henviser til, at frem for at anlægge en "kun europæisk"-holdning bør EU snarere fokusere på den bedst mulige kvalitet under hensyntagen til en lang række betingelser, herunder pris, sikkerhed, kvalitet, bæredygtighed, modstandsdygtighed og arbejdsvilkår;

¹ Den Europæiske Arbejdsmarkedsmyndigheds rapport fra maj 2024 med titlen "Evaluating policy responses to prevent undeclared work in public procurement contracts" (Vurdering af politikker til forebyggelse af sort arbejde i offentlige udbud).

der henviser til, at EU også bør fokusere på at fremme partnerskaber med sine demokratiske allierede;

- AG. der henviser til, at på trods af målet for 2014-reformen og bestræbelserne på at fremme SMV'ers vigtige deltagelse i offentlige udbud er deres deltagelse fortsat begrænset på grund af store kontraktstørrelser, uforholdsmæssige administrative krav, mangel på skræddersyede støttemekanismer, der vil sætte dem i stand til at konkurrere effektivt med større enheder, mangel på klarhed i udbudsbekendtgørelser og tilbagevendende betalingsforsinkelser;
- AH. der henviser til, at udbudsstrategier kan fremme et økonomisk miljø, der fremmer lokal vækst, øger lokalsamfundets velstand, jobskabelse og langsigtet finansiell stabilitet og dermed i videst muligt omfang styrker den rolle, som SMV'er, herunder nystartede virksomheder og socioøkonomiske organisationer spiller i offentlige udbud;
- AI. der henviser til, at artikel 27 i FN's konvention om rettigheder for personer med handicap fastsætter princippet om lige beskæftigelsesmuligheder på tilgængelige og inklusive arbejdsmarkeder; der henviser til, at direktiv 2014/24/EU om offentlige udbud gør det muligt at indarbejde sociale kriterier i tildelingen af kontrakter, herunder foranstaltninger, der støtter inklusiv beskæftigelse og afhjælper social udstødelse; der henviser til, at EU's strategi for rettigheder for personer med handicap 2021-2030 anerkender reserverede kontrakter i henhold til direktiv 2014/24/EU som et blandt andre redskaber til at sikre tilgængelighedsstandarder;
- AJ. der henviser til, at anvendelsen af MEAT-kriterierne under hensyntagen til produktets livscyklus og miljøpåvirkning kan støtte rationelle og langsigtede beslutninger om offentlige udbud;
- AK. der henviser til, at gennemførelsen af EU's regler om offentlige udbud i national ret undertiden er ineffektiv, hvilket fører til uoverensstemmelser i gennemførelsen, retsusikkerhed og hindringer for adgang for økonomiske aktører; der henviser til, at der for at forebygge disse mangler i gennemførelsen og sikre en konsekvent anvendelse bør fastlægges detaljerede vejledende rammer for at bistå medlemsstaterne med at gennemføre reglerne effektivt;
- AL. der henviser til, at systematiske registre over gennemførelse af kontrakter kan forbedre de ordregivende myndigheders evne til hurtigt at udelukke uegnede aktører fra udbudsprocedurer, herunder aktører med tilknytning til kriminelle netværk og udenlandsk indblanding, forhindre udnyttelse af arbejdskraft og fremme pålidelig gennemførelse af kontrakter; der henviser til, at effektiv interoperabilitet og grænseoverskridende tilgængelighed af disse registre på tværs af medlemsstaterne er vigtig for at styrke gennemsigtigheden, beskytte offentlige midler, støtte det indre marked og styrke sikkerheden og integriteten af kritisk offentlig infrastruktur og kritiske offentlige tjenester;

Strategiske mål

1. understreger, at europæiske offentlige udbud fortsat bør være en vigtig søjle i et velfungerende indre marked og økonomien i bredere forstand, og at der er behov for ambitiøse målrettede reformer for at frigøre dets reelle potentiale, fremme produktionen i medlemsstaterne og bidrage til modstandsdygtige, sikre og strategiske forsyningskæder; understreger behovet for en harmoniseret gennemførelse af den

nuværende og reformerede lovgivningsmæssige ramme i medlemsstaterne; opfordrer Kommissionen til at strømline og præcisere fokus for målene for offentlige udbud, herunder målene for strategiske udbud, ved at etablere et mere fokuseret, økonomisk levedygtigt, præcist og ikkemodstridende sæt af mål, der er klare, målbare og i stand til at skabe en håndgribelig indvirkning på markedet; opfordrer derfor til øget retssikkerhed og sammenhæng med henblik på at forenkle de ordregivende myndigheders anvendelse af reglerne, idet det understreges, at mange udbudsprocedurer er alt for langvarige og dermed forsinker væsentlige investeringer; tilføjer, at offentlige udbud bør tilføre offentligheden værdi ud over at bidrage til en afbalanceret økonomisk udvikling i hele EU;

2. mener, at den globale konkurrence i stigende grad ikke kun formes af markedskræfterne, men også af statsstyrede industristrategier, herunder udenlandske subsidier, overkapacitet og diskriminerende udbudspraksis, som truer med at underminere de europæiske producenters konkurrenceevne og modstandsdygtighed; understreger i denne forbindelse betydningen af at styrke Europas strategiske modstandsdygtighed og økonomiske sikkerhed ved at fremme udviklingen af kritiske og spirende industrier i nøglesektorer; anerkender behovet for at styrke det indre marked og EU's strategiske autonomi ved at indføre præference for europæiske varer og tjenesteydelser i målrettede strategiske sektorer; støtter en undersøgelse af, hvordan offentlige udbud kan fungere som et målrettet redskab til at stimulere efterspørgslen efter innovative og bæredygtige europæiske produkter og teknologier og til at forankre industriel kapacitet i EU; anerkender endvidere potentialet i kriterier for EU-indhold eller modstandsdygtighed – hvis de er udformet forholdsmæssigt – til at støtte forsyningssikkerheden på lang sigt på følsomme områder; understreger imidlertid, at enhver strategisk orientering fortsat skal være forankret i retssikkerhed, gennemsigtighed og fair konkurrence for at undgå fragmentering af det indre marked, forvridning af internationale forpligtelser eller fremmedgørelse af strategiske partnere;
3. anerkender Kommissionens igangværende evaluering med hensyn til revisionen af de retlige rammer for EU's offentlige udbud; fremhæver, at høringsprocessen bør omfatte en lovgivningsmæssig konsekvensanalyse, der respekterer principperne om det frie marked, og at dens hovedformål bør være at levere værdi gennem markedsbaserede løsninger; opfordrer derfor til at vise virkningen af potentielle nye regler, der har til formål at fremme målene for bæredygtige og sociale udbud og de foranstaltninger, der er nødvendige for at sikre fair og effektiv konkurrence, samtidig med at overdrevne og unødvendige administrative hindringer så vidt muligt fjernes og lovgivningsmæssige bestemmelser strømlines; fremhæver betydningen af fleksibilitet i forbindelse med fastlæggelsen af arten og inddragelsen af strategiske overvejelser i offentlige udbudsprocedurer;
4. opfordrer derfor Kommissionen til fuldt ud at tilpasse reformen af offentlige udbud til sine strategiske mål, der sigter mod at reducere bureaukrati og reguleringsmæssige byrder, forenkle, opretholde høje sociale og miljømæssige standarder, garantere ambitiøs lokal økonomisk udvikling, fremme adgangen for SMV'er og styrke EU's konkurrenceevne og sikkerhed, undgå social dumping og bevare vores økonomiske og industrielle suverænitet med henblik på at afhjælpe skadelig afhængighed med hensyn til visse vitale produkter og tjenesteydelser; fraråder foranstaltninger, der kan bringe et af disse principper i fare;
5. minder i forbindelse med den kommende reform om EU's konsekvente politiske målsætninger, der afspejles i forskellige forordninger såsom bæredygtighed,

arbejdsstandarter, menneskerettigheder, innovation, modstandsdygtighed og cirkularitet; understreger behovet for at tackle overregulering, forhindre, at der opstår mulige hindringer under den kommende reform og kortlægge og overvinde de vigtigste hindringer for bæredygtige og modstandsdygtige udbud, garantere forsyningssikkerheden og sikre fair og effektiv konkurrence;

6. anerkender, at med henblik på at gøre offentlige udbud mere tilgængelige for mindre aktører, herunder socialøkonomiske organisationer, der deltager i offentlige udbud, og navnlig for SMV'er og nystartede virksomheder, skal ajourførte udgaver af direktiver sigte mod en reduktion af de nuværende 476 artikler eller 907 sider lovgivning og skal fortsat være af proceduremæssig karakter og præcisere, hvordan snarere end hvad der skal købes; understreger imidlertid, at der bør opretholdes tilstrækkelig fleksibilitet for de ordregivende myndigheder til at tilpasse udbudsprocedureerne på grundlag af deres specifikke behov og sikre effektivitet og mest mulig valuta for pengene;
7. bemærker, at international konkurrence lægger pres på mange industrisektorer i Europa gennem overkapacitet og prisdumping, og forventer derfor, at ud over at fremme grønne og sociale initiativer bør førende markeder også forankres i offentlige udbud for at styrke Europas strategiske uafhængighed i nøglesektorer, idet europæiske tilbudsgivere prioriteres inden for disse sektorer;
8. understreger, at enhver revision bør sigte mod at styrke håndhævelse af fremtidige regler for offentlige udbud og gøre noget ved kompleksiteten af de nuværende regler og sikre retssikkerhed for ordregivende myndigheder; påpeger, at udbudsreglerne skal overholde princippet om ikkeforskelsbehandling og skabe klarhed med hensyn til forbindelsen til genstanden i overensstemmelse med principperne om retssikkerhed og forpligtelser i henhold til WTO-aftalen om offentlige udbud (GPA) og i betragtning af antallet af sektorspecifikke love;
9. påpeger betydelige retlige og administrative forskelle mellem medlemsstaterne og deres udbudssystemer, der spænder fra forskellige grader af autonomi for lokale myndigheder til forskellige udbudsstrategier; anerkender fordelene ved direktivformatet, som giver mulighed for en sådan mangfoldighed, samtidig med at der sikres retlig sammenhæng og gensidig respekt for de nationale systemer; opfordrer Kommissionen til at vurdere, hvilket retligt instrument er mest hensigtsmæssigt i lyset af den kommende reform;
10. gentager, at skatteydernes penge bør anvendes med størst mulig forsigtighed og gennemsigtighed for at gavne borgerne og, hvor det er økonomisk muligt, støtte bæredygtig vækst; mener, at revisionen af direktiverne bør sigte mod at fuldføre de mål, der blev fastsat i 2014, og tilpasse sig de nye udfordringer, som Europa står over for; mener derfor, at tre vejledende principper – valuta for pengene i hele livscyklussen, fair konkurrence og foranstaltninger til bekæmpelse af korruption – fortsat er gyldige i forbindelse med den kommende reform og ikke bør kompromitteres;
11. anerkender i denne forbindelse, at offentlige udbud ganske vist kan være et nyttigt redskab til at nå strategiske mål såsom innovation og bæredygtighed eller støtte til strategiske industrier i Europa, der er afgørende for sikkerheden i forbindelse med industrielle output og økonomisk stabilitet, men at de frem for alt er et værktøj til udførelsen af opgaver, hvis primære funktion er at opnå mest valuta for offentlige skattemidler og dermed sikre effektive og gennemsigtige indkøb af varer og tjenesteydelser;

12. opfordrer indtrængende Kommissionen til i lyset af den økonomiske afmatning og den stigende offentlige gæld nøje at vurdere eventuelle juridiske ændringer, der yderligere kan begrænse de ordregivende myndigheders købekraft og begrænse de tilgængelige leverandører, da sådanne begrænsninger i sidste ende kunne underminere borgernes adgang til offentlige tjenester og infrastruktur af høj kvalitet; understreger, at der skal tages behørigt hensyn til behovet for klare regler for behandling af produkter og økonomiske aktører fra tredjelande; advarer imidlertid mod anvendelse af udbud til protektionistiske formål; understreger i denne forbindelse, at europæisk præference bør være i overensstemmelse med EU's WTO-forpligtelser;
13. understreger, at støtteforanstaltninger ikke bør forvride de lige konkurrencevilkår; gentager, at det er vigtigt, at de europæiske offentlige udbudsprocedurer forbliver så åbne som muligt, og insisterer på, at de skal forblive teknologineutrale og konkurrencedrevne; fremhæver, at langsigtet kommerciel levedygtighed bør være et vejledende princip ved vurderingen af teknologier til offentlige investeringer;

De største udfordringer

14. anerkender, at der fortsat er betydelige forskelle mellem medlemsstaterne med hensyn til deres gennemførelse og håndhævelse af reglerne for offentlige udbud, hvilket modvirker grænseoverskridende bud og mindre virksomheders og socialøkonomiske virksomheders deltagelse og dermed skaber ulige vilkår; bemærker de forskellige grader af gennemførelse af grønne offentlige udbud i medlemsstaterne, idet kun en tredjedel har indført bindende forpligtelser, og resten har valgt frivillige tilgange;
15. bemærker, at de lokale myndigheder i forbindelse med indkøb af varer og tjenesteydelser i overensstemmelse med medlemsstaternes forfatningsmæssige strukturer – navnlig beskyttelsen af regionalt og lokalt selvstyre i henhold til artikel 4, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Union – har skønsbeføjelse til at afgøre, hvordan deres indkøbsbehov skal opfyldes; minder om, at de kan vælge at levere varer internt, samarbejde med andre offentlige enheder eller inddrage markedet gennem udbudsprocedurer; mener, at de offentlige myndigheders frihed og autonomi bør sikres og respekteres;
16. beklager, at konkurrencen inden for offentlige udbud er faldet betydeligt i løbet af det seneste årti, som påpeget i Revisionsrettens særberetning, hvilket har ført til et stigende antal udbud med et enkelt bud eller ingen bud; beklager endvidere, at det i samme beretning konstateres, at de ordregivende myndigheder gennemfører strategiske udbud i meget begrænset omfang, og at andelen af udbud, der anvender andre tildelingskriterier end pris, er meget begrænset; anerkender, at anvendelsen af strategiske offentlige udbud har været begrænset på grund af manglende retssikkerhed i fortolkningen af kravet om "forbindelse til kontraktens genstand" for ordregivende myndigheder og deres deraf følgende frygt for retssager;
17. bemærker, at udbudsprocedurer er blevet stadig mere komplekse og besværlige, hvilket skaber unødvendige administrative hindringer, der afholder en bred vifte af leverandører, herunder grænseoverskridende leverandører, fra at deltage, samt begrænser konkurrencen og fører til forsinkelser i leveringen af vigtige offentlige projekter; understreger, at disse spørgsmål også berører offentlige ordregivende myndigheder, navnlig mindre lokale og regionale myndigheder; advarer om, at Revisionsrettens særberetning viser, at varigheden af de administrative procedurer er steget siden 2021; bemærker endvidere, at fraværet af en interoperabel digital

infrastruktur for udbudsplatforme fortsat er en barriere for virksomheder, især SMV'er, og bidrager til ineffektivitet og stigende omkostninger;

18. er bekymret over, at gennemsigtigheden og håndhævelsen i forbindelse med udbud fortsat er utilstrækkelig, hvilket fremgår af vedvarende lave tal for offentliggørelsen af tildeling af kontrakter, begrænset adgang til udbudsdata og vedvarende risici for misbrug, svig og korruption; minder om, at favorisering, uklare eller partiske udvælgelseskriterier og utilstrækkelige tilsynsmekanismer for håndhævelse og sanktioner undergraver tilliden til offentlige kontrakter og retfærdighed; understreger behovet for at indføre forpligtelser til offentliggørelse og styrket begrundelse i forbindelse med alle tildelinger ved udbud med forhandling uden forudgående indkaldelse af tilbud for at sikre et minimumsniveau af konkurrence, sporbarhed og kontrol og undgå misbrug af juridiske undtagelser; opfordrer indtrængende Kommissionen til at gøre brug af avancerede digitale værktøjer og platforme for at øge gennemsigtigheden og ansvarligheden i offentlige udbudsprocedurer og afskrække fra korruptionspraksis;
19. bemærker, at offentlige ordregivende myndigheder i øjeblikket allerede har mulighed for at tage hensyn til faktorer såsom innovation, modstandsdygtighed, bæredygtighed og sociale hensyn via klausuler om tildeling, tekniske specifikationer eller kontraktgennemførelsesklausuler, på frivillig basis og afhængigt af deres beslutning, som det udtrykkeligt er tilladt i direktiverne fra 2014; bemærker, at offentlige kontrakter i visse tilfælde fortsat primært tildeles på grundlag af kriteriet om den laveste pris, blandt andet på grund af utilstrækkelig uddannelse og utilstrækkelige finansielle og menneskelige ressourcer, hvorved udbudsmyndighedernes mulighed for at overveje yderligere faktorer såsom innovation og forholdet mellem kvalitet og pris begrænses, hvilket fører til suboptimale langsigtede resultater, der ikke er i overensstemmelse med borgernes interesser; understreger, at anvendelsen af kriteriet om den laveste pris begrænser de ordregivende myndigheders mulighed for at tage hensyn til driftsomkostninger og anvende beregning af livscyklusomkostninger;
20. understreger, at kompleksiteten, de overdrevne kvalifikationskriterier og den øgede bureaukratiske byrde i forbindelse med udbudsprocedurer i uforholdsmæssig grad påvirker SMV'er, lokale virksomheder og nationale kontrahenter, afskrækker dem fra at deltage og derved mindsker mangfoldigheden af bud og underminerer bæredygtige og innovative udbud; bemærker, at SMV'er fortsat står over for vanskeligheder i forbindelse med offentlige udbud på trods af oprettelsen af nationale og europæiske mekanismer, navnlig på grund af tilbagevendende betalingsforsinkelser i visse medlemsstater, manglende klarhed i og adgang til nationale og europæiske udbudsbekendtgørelser samt manglende gennemsigtighed i udvælgelsesprocedurerne for kandidater, hvilket skaber en følelse af uigennemsigtighed i processerne;
21. minder om, at den strategiske analyserapport fra 2023 om bygge- og anlægssektoren fra Den Europæiske Arbejdsmarkedsmyndighed og Kommissionens rapport om anvendelsen og gennemførelsen af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/957 af 28. juni 2018 om ændring af direktiv 96/71/EF om udstationering af arbejdstagere som led i udveksling af tjenesteydelser ([COM\(2024\)0320](#)) har fastslået, at lange og komplekse underleverandørkæder kan udgøre en lang række udfordringer for de retshåndhævende myndigheder, når de anvendes til at undslippe det juridiske ansvar og kan føre til uklar ansvarlighed og vanskeligheder med at sikre overholdelse af offentlige indkøbskontrakter og arbejdsmarkedsforpligtelser; bemærker i denne forbindelse, at direktivet ikke giver de ordregivende myndigheder tilstrækkelige

værktøjer til effektivt at tage hånd om manglende opfyldelse af offentlige kontrakter og i nogle tilfælde endda hæmmer myndigheder, der ønsker at træffe proaktive foranstaltninger;

Områder, hvor der kan ske forbedringer

22. bemærker, at der i øjeblikket er et stort behov for at ajourføre tærsklerne for offentlige udbud i lyset af den betydelige stigning i inflationen og byggeomkostningerne i EU; opfordrer Kommissionen til at vurdere mulighederne for at slå til lyd for en forhøjelse af tærsklerne på internationalt plan og til at indføre en mekanisme, der tager hensyn til inflationsraterne; påpeger, at en forhøjelse af tærsklerne giver de ordregivende myndigheder større uafhængighed og muligheder for at tildele kontrakter baseret på lokale behov; påpeger, at alt for komplicerede procedurer, der er kendetegnet ved en høj grad af teknisk og juridisk kompleksitet sammen med administrative krav, der undertiden er uforholdsmæssige i forhold til kontraktens værdi, udgør et af de største problemer i sektoren for offentlige udbud, og at Kommissionens indsats derfor bør gå ud over blot at forhandle tærskelværdier;
23. bemærker, at seks forskellige udbudsprocedurer giver fleksibilitet, men at nogle af dem anvendes sjældent, f.eks. procedurerne for innovationspartnerskaber, på grund af deres kompleksitet og de bureaukratiske hindringer; mener, at strømlining og tilpasning af dataindberetningsforpligtelser for ordregivende myndigheder på nationalt plan og EU-plan samt grundlæggende krav til datainteroperabilitet har potentiale til at skabe merværdi; anser det for afgørende, at Kommissionen og medlemsstaterne systematisk analyserer udbudsdata på en omfattende og struktureret måde med henblik på at identificere og tackle de underliggende årsager til faldende konkurrence og ineffektivitet i udbudsprocedurerne;
24. støtter en klarere sondring mellem ordregivende myndigheder og offentlige virksomheder; understreger, at de offentlige myndigheders frihed og autonomi altid skal sikres og respekteres; understreger, at 2014-reformen udtrykkeligt anerkender de offentlige myndigheders ret til at levere og tilrettelægge deres tjenester uafhængigt gennem deres egne institutioner, virksomheder eller offentlige virksomheder; understreger, at direkte levering af tjenesteydelser fra offentlige eller lokale myndigheder, intern levering af tjenesteydelser og samarbejde mellem offentlige instanser er og bør forblive tilgængelige muligheder;
25. understreger, at udbudsreglerne for offentlige virksomheder bør bringes i bedre overensstemmelse med handelspraksis og sikre maksimal fleksibilitet for at forhindre unødvendige restriktioner, omkostningsinflation og forsinkelser i kritiske sektorer såsom energi og forsyningsvirksomhed; mener, at Kommissionen bør analysere dette spørgsmål i den kommende konsekvensanalyse;
26. minder med bekymring om, at et betydeligt antal økonomiske aktører har oplevet udelukkelse fra offentlige udbudsprocedurer på grund af mindre formelle uregelmæssigheder i deres tilbud, uden at de fik mulighed for at afhjælpe sådanne mangler, både i forbindelse med offentlige udbud og udbud med forhandling; understreger, at denne praksis er skadelig både for de økonomiske aktører, som kan have investeret betydelig tid og betragtelige ressourcer i udarbejdelsen af deres tilbud, og for de ordregivende myndigheder, som kan være tvunget til potentielt at udelukke kriterierne for det økonomisk mest fordelagtige bud (MEAT-kriterierne) af rent formelle årsager; understreger, at en sådan stiv formalisme undergraver effektiviteten og

konkurrenceevnen for offentlige udbudsprocedurer; opfordrer derfor til, at der indføres et generelt princip, der gør det muligt at korrigere eller afklare mindre uregelmæssigheder, uden at det er nødvendigt at annullere udbuddet, forudsat at dette ikke medfører en væsentlig ændring af tilbuddet, og insisterer på, at dette princip bør være reglen snarere end undtagelsen; understreger betydningen af at indføre større fleksibilitet i procedurerne for offentlige udbud, samtidig med at der sikres retssikkerhed for ordregivende myndigheder, herunder for små og mellemstore ordregivende myndigheder;

27. tilskynder til fair konkurrence blandt tilbudsgivere ved at sikre, at tildelingskriterier udformes til at tage hensyn til nyttilkomne, nystartede virksomheder, SMV'er og innovative virksomheder, hvilket fremmer markedsdiversitet og konkurrencedygtige priser;

Digital omstilling af europæiske offentlige udbud

28. er af den faste overbevisning, at digitalisering fortsat bør være et centralt element med hensyn til at sænke omkostningerne og strømline offentlige udbud for ordregivere og tilbudsgivere, navnlig meget små enheder og SMV'er; foreslår imidlertid, at Kommissionen og medlemsstaterne for fuldt ud at udnytte de digitale værktøjs potentiale skal genoverveje, hvordan fremtidig lovgivning om offentlige udbud på sikker vis bør lette og sikre digitaliseringen i stedet for blot at digitalisere de nuværende langsommelige analoge processer; understreger betydningen af, at platforme for udbud ledsages af ajourførte, klare og specifikke vejledninger og instrukser for at sikre, at alle brugere, uanset deres erfaring, effektivt kan navigere på og anvende disse platforme; fremhæver behovet for øget støtte til og uddannelse af ordregivende myndigheder i brugen af digitale værktøjer;
29. opfordrer Kommissionen til at vedtage en tilgang, der sætter det digitale først i forbindelse med revisionen af EU's retlige ramme for offentlige udbud; anbefaler, at der lægges særlig vægt på automatisering og sikring af interoperabiliteten af en række processer, f.eks. ved at gå over til et transaktionsbaseret system fra et forældet anmeldelsesbaseret system, reducere antallet af elektroniske formularer og integrere det fælles europæiske udbudsdokument og eCertis i bredere administrative systemer og forretningssystemer; mener, at denne omstilling vil styrke muligheden for offentlig kontrol i udbudsproceduren, navnlig i betragtning af det potentiale, der ligger i disruptive teknologier såsom kunstig intelligens; mener, at denne overgang til automatiserede, transaktionsbaserede systemer vil forbedre dataindsamlingen i realtid, strømline udbudsprocedurerne og give mulighed for bedre dataudnyttelse, hvilket især vil være til gavn for SMV'er;
30. understreger, at oprettelsen af en EU-dækkende udbudsdataarkitektur med pålidelig og struktureret dataindsamling er afgørende for at fremme bedre information og forbedre udbudsresultaterne på tværs af medlemsstaterne; understreger også vigtigheden af at fremme interoperabilitet mellem offentlige databaser for at fremskynde kontrollen af, om aktørernes krav er korrekte, og for at undgå anmodninger om oplysninger, der allerede findes i flere offentlige databaser; glæder sig i denne forbindelse over Kommissionens initiativ til et europæisk dataområde for offentlige udbud; mener, at dette initiativ har potentiale til at forbedre gennemsigtigheden og bidrage til at forhindre misbrug af midler, svig og korrupsion samt skabe flere udbudsmuligheder for SMV'er og sikre, at offentlige udgifter opnår større værdi ved at kombinere europæiske og nationale udbudsdatasæt; anmoder Kommissionen om at undersøge mulighederne for at

indføre et digitalt pas for offentlige udbud med særlig vægt på SMV'er som et redskab til at fremme SMV'ers deltagelse i offentlige udbud; understreger behovet for at anvende de nuværende værktøjer såsom eForms, eTender, eCertis og det europæiske dataområde for offentlige udbud mere effektivt for at bevæge sig væk fra analoge processer i retning af fuldt digitale systemer for at gøre udbudsbeslutninger mere intelligente;

31. bemærker, at indførelsen af det fælles europæiske udbudsdokument (ESPD) ikke fuldt ud har opfyldt sit mål om at forenkle og lette virksomhedernes deltagelse i offentlige udbud på grund af de vedvarende operationelle vanskeligheder, der fortsat komplicerer virksomheders, navnlig meget små enheders og SMV'ers, adgang til udbudsprocedurer; opfordrer Kommissionen til at strømline og præcisere standardudbudsdokumentationen, herunder ESPD; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at undersøge, hvordan udbudssystemer kan fungere sammen med andre velfungerende administrative systemer og databaser på nationalt plan og EU-plan for at forbedre EU's indre marked;
32. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at sikre håndhævelsen af ensartede cybersikkerhedsstandarder, der er i overensstemmelse med forordningen om cyberrobusthed¹ og NIS 2-direktivet², hvor det er relevant, i al relevant EU-lovgivning om offentlige udbud, samt til at sikre, at EU's databeskyttelsesregler overholdes i alle faser af udbudsproceduren;
33. opfordrer til harmonisering af elektroniske identifikations- og autentifikationsprocesser på tværs af medlemsstaterne for at opnå sikre, effektive og pålidelige digitale offentlige udbud i hele EU;
34. er overbevist om, at Kommissionen i dialog med interessenterne og arbejdsmarkedets parter bør vurdere, hvilke procedurer der giver ringe merværdi i forhold til deres omkostninger, administrative byrde eller bidrag til kvalitet og derefter enten forbedre, automatisere eller helt fjerne dem;
35. henleder opmærksomheden på den vellykkede vedtagelse af GovTech-indkøbsmodellen i lande som Polen, Litauen og Danmark samt på Kommissionens anerkendelse af modellen som et vigtigt redskab til at nå de mål, der er skitseret i EU's digitale kompas 2030; mener, at det at bygge videre på vellykkede nationale erfaringer og fremme udviklingen af et europæisk GovTech-marked giver den offentlige sektor mulighed for hurtigt og effektivt at få adgang til skræddersyede digitale løsninger, samtidig med at der ydes støtte til en digitalt orienteret reform af offentlige udbud; understreger, at anvendelsen af GovTech i prækommercielle indkøb hidtil har gjort det muligt for kommuner med færre økonomiske ressourcer at danne konsortier med flere partnere, en model, der kan opskaleres til større nationale projekter; bemærker imidlertid, at der

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/2847 af 23. oktober 2024 om horisontale cybersikkerhedskrav til produkter med digitale elementer og om ændring af forordning (EU) nr. 168/2013 og (EU) 2019/1020 og direktiv (EU) 2020/1828 (forordningen om cyberrobusthed) (EUT L, 2024/2847, 20.11.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2847/oj>).

² Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2022/2555 af 14. december 2022 om foranstaltninger til sikring af et højt fælles cybersikkerhedsniveau i hele Unionen, om ændring af forordning (EU) nr. 910/2014 og direktiv (EU) 2018/1972 og om ophævelse af direktiv (EU) 2016/1148 (EUT L 333 af 27.12.2022, s. 80, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2555/oj>).

findes visse udfordringer, der underminerer den effektive anvendelse af GovTech, og mener, at dette bør tackles i fremtiden;

Specifikke anbefalinger til forbedring af europæiske offentlige udbud

36. opfordrer til en revision af EU's ramme for offentlige udbud for at styrke den europæiske konkurrenceevne, fremme en mere bæredygtig økonomi, opbygge modstandsdygtighed, sikre retssikkerhed og samtidig digitalisere procedurer, reducere og forenkle reglerne for både ordregivende myndigheder og tilbudsgivere og sikre forsyningssikkerheden for visse vitale teknologier, produkter og tjenesteydelser, fremme kvalitetsjob og levere tjenesteydelser til borgerne, herunder ved at respektere kollektive overenskomster i overensstemmelse med national lovgivning og praksis; understreger, at Kommissionen bør foreslå en harmonisering, hvor dens merværdi sandsynligvis vil være størst, såsom digitale udbudsværktøjer og standardisering af udbudsprocedurer og strukturer for fælles indkøb på både nationalt og grænseoverskridende plan; opfordrer i den forbindelse til, at der anvendes digitale udbudsværktøjer til at lette grænseoverskridende deltagelse, og opfordrer til fremme af grænseoverskridende offentlige udbud i det indre marked, navnlig i grænseregioner; understreger, at målet ikke bør være harmonisering for egen skyld, men snarere at øge retssikkerheden, effektiviteten og forudsigeligheden samt mindske uforholdsmæssigt store administrative byrder for ordregivende myndigheder og tilbudsgivere, samtidig med at fleksibiliteten, valgfriheden og de ordregivende myndigheders autonomi øges for at sikre en forsigtig anvendelse af skatteydernes penge;
37. fremhæver behovet for at uddanne ordregivende myndigheder, bl.a. ved at give en forklaring af reglerne og en passende præcisering af anvendelsen af ikkeprisrelaterede kriterier, herunder retsgrundlaget for kriterierne for det økonomisk mest fordelagtige tilbud og behovet for at sikre anvendelsen af artikel 18, stk. 2, i direktiv 2014/24/EU for at give ordregivende myndigheder retssikkerhed, så de føler sig mere trygge ved at anvende dem, samtidig med at der opretholdes passende tilsyns- og dataadgangsmuligheder; opfordrer Kommissionen til yderligere at styrke professionaliseringen og uddannelsen af indkøbsansvarlige og foreslår, at Kommissionen øger finansieringen til yderligere uddannelse af ordregivende myndigheder for effektivt at gennemføre EU's ramme for offentlige udbud;
38. bemærker, at tildeling af offentlige kontrakter, der udelukkende er baseret på den laveste pris, kan tilskynde til illoyal konkurrence, og at dette sker på bekostning af kvalitet, bæredygtighed og sociale standarder; insisterer på, at flere kontrakter, navnlig vedrørende intellektuelle tjenesteydelser, bør tildeles på grundlag af det bedste forhold mellem pris og kvalitet ved hjælp af kriterierne for det økonomisk mest fordelagtige tilbud, hvilket betyder, at tilbud ikke kun bør vurderes på grundlag af pris, men også på grundlag af faktorer såsom kvalitet, regionale virkninger eller kontinuitet i leveringen af komplekse og væsentlige tjenester; tilføjer, at ikke-prismæssige overvejelser bør tillægges stor vægt i forbindelse med den samlede vurdering og den endelige beslutning om tildeling af kontrakter, navnlig for ingeniørtjenester, som er afgørende for at sikre rentable projekter af høj kvalitet på lang sigt, samtidig med at innovation beskyttes, og der ikke afgives unormalt lave tilbud;
39. anbefaler, at Kommissionen træffer konkrete foranstaltninger for at bekæmpe korruption og øge gennemsigtigheden i anvendelsen af udbud med forhandling uden forudgående offentliggørelse, navnlig ved at styrke bekendtgørelsen med henblik på frivillig forudgående gennemsigtighed; opfordrer til, at disse bekendtgørelser

offentliggøres i Den Europæiske Unions Tidende og på den relevante ordregivende myndigheds websted eller anden offentlig platform afhængigt af udbuddets værdi; understreger, at disse bekendtgørelser skal indeholde en begrundelse for anvendelsen af udbud med forhandling, hvori der redegøres for de specifikke årsager til at afvige fra standardudbudsmetoderne, uden at de ordregivende myndigheder pålægges en urimelig administrativ byrde;

40. opfordrer til en revision af udelukkelseskriterierne i udbudsprocedurer, så de bedre kan imødegå specifikke sektorrisici i forbindelse med svig, korruption og kriminel infiltration; understreger, at forskellige sektorer kræver særskilte skræddersyede udelukkelseskriterier, der afspejler deres særlige sårbarheder; er af den faste overbevisning, at de ordregivende myndigheder bør have beføjelse til at tilpasse udbudsprocedurerne med henblik på at bekæmpe og tackle kriminelle aktiviteter; fremhæver, at for at fremme større effektivitet og forenkling bør bestemmelserne om udelukkelsesgrunde strømlines gennem en udtømmende liste og en klar sontring mellem obligatoriske udelukkelsesgrunde, der har til formål at beskytte offentlighedens interesser, og fakultative udelukkelsesgrunde, der har til formål at beskytte de ordregivende myndigheders eller enheders interesser; tilføjer, at enhver økonomisk aktør, der misligholder sine forpligtelser i henhold til gældende arbejds- og miljølovgivning, som omhandlet i artikel 18, stk. 2, i direktiv 2014/24/EU, reelt bør udelukkes fra den pågældende offentlige udbudsprocedure;
41. opfordrer til øget grænseoverskridende samarbejde inden for offentlige udbud, hvor det giver klare fordele, f.eks. i forbindelse med store projekter, for at øge effektiviteten og samhørigheden på EU's indre marked; støtter interoperabel digital infrastruktur, der gør det muligt at dele indkøbsdata og -procedurer problemfrit på tværs af medlemsstaterne, da dette ville mindske hindringerne og øge markedets samhørighed til gavn for leverandører af alle størrelser i hele EU;
42. opfordrer til, at der gøres fuld brug af al den fleksibilitet, som aftalen om offentlige udbud giver i EU's lovgivning om offentlige udbud, i det mindste for subcentrale kontrakter, med henblik på at opnå en væsentlig forenkling af udbudsprocedurerne; fremhæver, at aftalen om offentlige udbud giver mulighed for betydeligt større fleksibilitet og mere strømlinede proceduremæssige muligheder med hensyn til valg og udformning af udbudsprocedurer; opfordrer Kommissionen til at vurdere muligheden for at give små ordregivende myndigheder mulighed for at anvende forenklede procedurer ved at gøre brug af den fleksibilitet, der er fastsat i direktiv 2014/25/EU og 2014/23/EU, med henblik på at håndtere deres begrænsede ressourcer og ekspertise og mindske unødvendige administrative byrder og dermed sætte dem i stand til at udføre deres opgaver mere effektivt;
43. understreger, at forskellige sektorspecifikke regler for offentlige udbud er fragmenterede og kan være vanskelige at gennemføre for både virksomheder og lokale myndigheder;
44. opfordrer Kommissionen til at gennemgå og vurdere sektorspecifikke udbudsregler og strømline dem for at mindske unødvendige byrder for ordregivende myndigheder og samtidig sikre gennemsigtighed, effektivitet, retssikkerhed og fleksibilitet; opfordrer til, at sektorspecifik lovgivning fortsat harmoniseres med de overordnede rammer for udbud og fortsat begrænses til tekniske specifikationer;

45. anmoder om, at der indføres ensartede ikkebindende retningslinjer, standardiserede overvågnings- og rapporteringsmekanismer, proceduremæssige garantier, uafhængige tilsynsorganer med tilstrækkelige beføjelser og effektive håndhævelses- og overholdelsesværktøjer for at fremme retssikkerhed, fair konkurrence og konsekvens på tværs af offentlige udbud i EU uden at begrænse de ordregivende myndigheders skønsmæssige beføjelser; fremhæver behovet for støtte til ordregivende myndigheder, navnlig dem med begrænsede administrative og økonomiske ressourcer, med hensyn til håndhævelse og for at sikre, at kontrahenterne overholder de aftalte kontraktlige forpligtelser; understreger vigtigheden af proportionalitetsprincippet, der betyder, at den ordregivende myndigheds beslutninger samt de krav og betingelser, der er fastsat i et tilbud, skal være afstemt med arten og omfanget af den kontrakt, der indgås; opfordrer indtrængende Kommissionen til at præcisere dette begreb for at tilskynde til anvendelse af andre kriterier end kun pris;
46. bemærker, at større integration af markedet for offentlige udbud er afgørende for at nå EU's strategiske mål, forudsat at dette fuldt ud respekterer medlemsstaternes kompetence til at fastlægge deres egne strategiske prioriteter; understreger, at enhver indsats for at standardisere udbudsprocedurene skal være styret af nærhedsprincippet og bevare den nationale fleksibilitet;
47. understreger, at SMV'ers bestræbelser på at udforske andre medlemsstaters markeder bør støttes; opfordrer til udveksling af bedste praksis i hele EU og forenkling af grænseoverskridende udbudsprocedurer; opfordrer medlemsstaterne til at tilskynde virksomhederne til at deltage i grænseoverskridende offentlige udbud ved at afstå fra at anvende sprogkriterier til at afvise tilbud i udbudsprocedurer;
48. opfordrer Kommissionen til at strømline de administrative processer så meget som muligt for at lette byrderne, forbedre udvælgelseskriterierne for effektive indkøb og styrke den administrative kapacitet; mener, at standardiserede kriterier skaber mere tilgængelige og attraktive kontrakter for SMV'er, hvilket er afgørende for at fremme bredere deltagelse og skabe innovation i sektoren; anbefaler derfor på det kraftigste, at der udstedes standardiserede kriterier i form af ikkebindende retningslinjer fra Kommissionen;
49. anbefaler, at der indføres styrkede mekanismer for gennemsigtighed og tilsyn i forbindelse med offentlige udbud ved at integrere avanceret dataanalyse og AI-teknologier i udbudsproceduren for at afsløre potentiel manglende overholdelse, uregelmæssigheder, svig, nationale sikkerhedsrisici og korruption i realtid; opfordrer i denne forbindelse Kommissionen til at støtte udviklingen af en datadrevet risikoanalyseplatform, der er forbundet med leverandørregistre og både EU-databaser og nationale databaser over udelukkelser inden for PPDS, herunder integration af udbuds-, virksomheds- og sanktionsdata for at muliggøre proaktiv afsløring af svig og integritetsovervågning;
50. mener, at indførelsen af en EU-dækkende mekanisme, der sikrer grænseoverskridende informationsudveksling for ordregivende myndigheder om økonomiske aktører, der er blevet udelukket fra udbudsmarkedene, og varigheden af deres udelukkelse i overensstemmelse med artikel 57 i direktiv 2014/24/EU, vil lette håndhævelsen, forenkle procedurerne, beskytte offentlige midler, sikre lige vilkår på det indre marked og styrke sikkerheden og integriteten af kritisk offentlig infrastruktur og kritiske offentlige tjenester; bemærker, at grænseoverskridende udveksling af oplysninger om en bestemt erhvervsdrivende, der udelukkes i én medlemsstat, ikke er en forudsætning for,

at den pågældende erhvervsdrivende kan udelukkes i en anden medlemsstat;

51. opfordrer indtrængende Kommissionen til at undersøge gennemførligheden af et EU-dækkende register over interesseerklæringer inden for offentlige udbud under hensyntagen til kontraktens værdi, der gør det muligt at kortlægge personlige eller faglige forbindelser mellem ordregivende myndigheder og valgte tilbudsgivere med henblik på at forhindre situationer med interessekonflikter, der kan påvirke processens integritet, og for at sikre eksistensen af robuste whistleblowingmekanismer;
52. mener, at der er behov for yderligere forenkling og standardisering af praksis for offentlige udbud; støtter indførelsen, hvor det er relevant, af modeller for standardkontrakter i medlemsstaterne med henblik på at skabe større ensartethed i udbudsprocedurerne, mindske de administrative byrder og sikre juridisk klarhed for ordregivende myndigheder og økonomiske aktører, samtidig med at fleksibiliteten for markedsdrevne løsninger bevares; bemærker endvidere, at indførelsen af modeller for standardkontrakter i medlemsstaterne også vil lette integrationen af kontraktdata i digitale platforme, hvilket gør det lettere at spore og sammenligne dem; mener, at en sådan standardisering bidrager væsentligt til administrativ effektivitet og reduktion af transaktionsomkostninger, da den gør det muligt for ordregivende myndigheder at strømline udarbejdelsen af udbudsdokumenter og for økonomiske aktører at genbruge elementer fra tidligere tilbud, navnlig når de deltager i flere udbudsprocedurer; påpeger anvendelsen af standardmodeller, som bør muliggøre kortere og mere konsekvente udbudsdokumenter;
53. glæder sig over Kommissions prioritering af at mindske byrden for virksomheders juridisk pålagte indberetningskrav med 25 % og 35 % for SMV'er; opfordrer til, at denne prioritet gennemføres på tværs af alle sektorer, og opfordrer til, at den kommende revision af offentlige udbud vurderes på dette grundlag;
54. opfordrer Kommissionen, medlemsstaterne og de ordregivende myndigheder til at gøre fuld brug af de tilgængelige værktøjer såsom EU's værktøjskasse til handelsbeskyttelse, til at forhindre illoyal konkurrence fra lande uden for EU, der diskriminerer EU-landenes deltagelse i deres offentlige udbudsprocedurer, og til at anvende et strengt princip om gensidighed med effektiv anvendelse af EU's internationale instrument for offentlige udbud, navnlig når det drejer sig om adgang til strategiske sektorer på EU's marked for offentlige udbud; minder om, at EU kan begrænse adgangen til sine markeder for offentlige udbud som reaktion på overtrædelser af internationale handelsregler, herunder forhøjelser af toldafgifter, der ikke er forenelige med WTO-reglerne; opfordrer endvidere til en beslutsom indsats gennem forordningen om udenlandske subsidier¹; fremhæver desuden de muligheder, som forordning (EU) 2023/2675² om beskyttelse af Unionen og dens medlemsstater mod tredjelandes økonomiske tvang giver; understreger, at de procedurer, der følges inden gennemførelsen af udligningsforanstaltninger, er for langsomme; opfordrer Kommissionen og Rådet til at tillade procedurer, der muliggør en hurtigere reaktion; minder om, at ikke-EU-lande, der ikke er en del af GPA-aftalen eller ikke har indgået

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/2560 af 14. december 2022 om udenlandske subsidier, der fordrejer det indre marked (EUT L 330 af 23.12.2022, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2560/oj>).

² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2023/2675 af 22. november 2023 om beskyttelse af Unionen og dens medlemsstater mod tredjelandes økonomiske tvang (EUT L, 2023/2675, 7.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2675/oj>).

internationale aftaler med EU, der garanterer lige og gensidig adgang til offentlige udbud, ikke kan kræve ligebehandling på området for offentlige udbud som præciseret i EU-Domstolens retspraksis (sag C-652/22);

55. minder om, at betingelserne i ILO-konvention nr. 94 om arbejdsklausuler bør overholdes, og mener, at lande, der ikke overholder dem, ikke bør kunne få adgang til offentlige udbudsprocedurer i EU;
56. bemærker, at en betydelig del af kontrakterne i de fleste medlemsstater tildeles på grundlag af den laveste pris; fremhæver behovet for at sikre, at virksomheder uden for EU ikke opnår en urimelig fordel i udbudsprocedurer gennem direkte eller indirekte statsstøtte, hvilket forvrider fair konkurrence på det indre marked; opfordrer indtrængende Kommissionen og medlemsstaterne til at træffe afgørende foranstaltninger over for enheder uden for EU, der udnytter sådanne subsidier til at underbyde priser eller dominere udbud på en måde, der er uforenelig med EU's konkurrenceregler; anbefaler, at der fastsættes klare og gennemsigtige regler for udelukkelse af enheder uden for EU samt EU-baserede virksomheder, hvis underleverandører uden for EU gentagne gange har overtrådt EU-retten; opfordrer endvidere til konvergens mellem medlemsstaterne med hensyn til reglerne for deltagelse af tilbudsgivere fra lande uden for EU i offentlige udbud, navnlig i forbindelse med projekter, der finansieres med EU-midler;
57. understreger, at unormalt lave tilbud, navnlig fra tilbudsgivere uden for EU, kan bringe den effektive gennemførelse af offentlige kontrakter i fare, bringe kvalitetsstandarderne i fare og udgøre en risiko for den nationale sikkerhed, især i forbindelse med kritisk infrastruktur; opfordrer til stærkere foranstaltninger til at opdage og håndtere sådanne tilbud, herunder gennem uafhængige omkostningsvurderinger og klare forpligtelser for de ordregivende myndigheder til at afvise tilbud, hvor begrundelsen for den usædvanligt lave pris er utilstrækkelig eller ikke overbevisende; opfordrer i den forbindelse Kommissionen til at fremlægge en klar og harmoniseret metode til vurdering af begrebet "unormalt lav pris" med henblik på at give de ordregivende myndigheder større retssikkerhed og praktisk vejledning, når de vurderer tilbud;
58. opfordrer Kommissionen til klart at fastsætte, at tilbudsgivere fra lande uden for EU ikke er berettiget til at deltage i offentlige udbudsprocedurer, der gennemføres inden for EU, hvis deres oprindelsesland ikke på grundlag af en plurilateral eller bilateral aftale om offentlige udbud, der er indgået med EU, giver EU-tilbudsgivere gensidig markedsadgang;
59. opfordrer til fortsat anvendelse af undtagelser for regionerne i den yderste periferi i betragtning af de særlige udfordringer, som disse områder står over for; anerkender endvidere de unikke omstændigheder for de samfund i EU's grænseregioner, der deltager i regelmæssig grænseoverskridende økonomisk og social udveksling med nabolande uden for EU;
60. søger at sikre, at offentlige udbud omfatter mekanismer, der støtter regional økonomisk modstandsdygtighed, skabelse af lokale kvalitetsjob og lokale økonomiers bæredygtighed, hvilket bidrager til en mere afbalanceret fordeling af den økonomiske aktivitet mellem byområder og ikkebymæssige områder; understreger i denne forbindelse landbrugsproducenternes og deres forsyningskæders rolle samt den afgørende rolle, som tjenesteydelser af almen økonomisk interesse spiller; opfordrer Kommissionen til at vurdere anbefalingen i Draghi-rapporten om at give de

ordregivende myndigheder mulighed for at fastsætte en eksplicit minimumskvote for udvalgte lokalt producerede varer i forbindelse med offentlige udbud, hvor det er relevant og muligt; understreger, at praksis for offentlige udbud bør fremme økonomisk vækst uden unødigt at begunstige specifikke sektorer eller regioner, samtidig med at det anerkendes, at det er vigtigt at styrke de ordregivende myndigheders evne til at lægge større vægt på sociale kriterier og bæredygtighedskriterier, herunder miljø- og klimarelaterede hensyn, hvor de finder det hensigtsmæssigt;

61. anerkender offentlige udbuds særlige karakteristika og strategiske rolle med hensyn til at styrke EU's fødevarer sikkerhed og modstandsdygtighed og anerkender behovet for at gøre bedre brug af bæredygtigheds- og klimarelaterede kriterier, støtte EU's landbrugere og fremme sundere kostvaner samt bæredygtige og sunde fødevarepolitikker;
62. støtter øget fleksibilitet i offentlig-offentlige partnerskaber, der gør det muligt for offentlige myndigheder at samarbejde mere effektivt for at forbedre leveringen af tjenesteydelser og reducere omkostningerne; opfordrer medlemsstaterne til at overveje at udvikle et offentlig-privat partnerskab og en dialog om offentlige udbud for at forbedre processernes effektivitet og samarbejdet mellem offentlige myndigheder og virksomheder; anbefaler en revision af det nuværende direktivs definition af offentlig-offentligt samarbejde for at anerkende et sådant samarbejde som alle kontrakter eller ordninger, der indgås mellem to eller flere ordregivende myndigheder; opfordrer Kommissionen til at overveje at undtage samarbejde mellem offentlige myndigheder (offentlig-offentligt samarbejde) med henblik på effektiv udførelse af opgaver fra udbudsdirektivernes anvendelsesområde uden yderligere restriktive betingelser;
63. understreger, at udviklingen og anvendelsen af pålidelige og gennemsigtige bæredygtighedsmærker og -certificeringer af høj kvalitet hjælper de ordregivende myndigheder med at operationalisere bæredygtighedsmålene og dermed mindsker den administrative byrde og behovet for tilbundsgående tekniske vurderinger; opfordrer Kommissionen til at fremme og videreudvikle sådanne mærker på EU-plan og sikre deres troværdighed og anvendelighed på tværs af sektorer;
64. bemærker, at de ordregivende myndigheder allerede er involveret i bæredygtige og klimavenlige udbud, der styres af omfattende bæredygtighedsbestemmelser på EU-plan samt på nationalt og regionalt plan;
65. understreger i lyset af EU-Domstolens retspraksis (herunder sag C-395/18), at ordregivende myndigheder har ret til at medtage krav baseret på national arbejdsret i udbudsdokumentationen såsom bindende kollektive overenskomster, minimumsstandards for beskæftigelse, bestemmelser om lige løn og andre relevante sociale kriterier; glæder sig over EU-Domstolens præcisering af, at de sociale og miljømæssige forpligtelser i den horisontale sociale klausul er en grundlæggende værdi, som medlemsstaterne skal sikre overholdelse af; opfordrer Kommissionen til at udarbejde retningslinjer og en retlig ramme, herunder en præcisering af emnet og den praktiske anvendelse heraf, som sikrer retssikkerhed og giver ordregivende myndigheder beføjelse til – inden for rammerne af deres eget skøn – at anvende sådanne kriterier uden at stå over for uforholdsmæssigt store juridiske risici;
66. anerkender det betydelige potentiale i socialt ansvarlige offentlige udbud med hensyn til at fremme anstændigt arbejde, social inklusion og bæredygtig udvikling; opfordrer de ordregivende myndigheder til systematisk at integrere sociale kriterier i offentlige udbudsprocedurer og samtidig sikre økonomisk gennemførlighed, fleksibilitet og

subsidiaritet; opfordrer Kommissionen til at vurdere medtagelsen af sociale kriterier i udbudsprocedurerne og tilvejebringe en klar retlig og politisk ramme og praktisk vejledning, herunder juridisk klarhed og eksempler på god praksis, for at muliggøre ordregivende myndigheders effektive og juridisk forsvarlige gennemførelse af socialt ansvarlige offentlige udbud; anerkender, at medtagelse af sociale klausuler såsom krav vedrørende arbejdsvilkår, kollektive overenskomstforhandlinger og respekt for arbejdstagerrettigheder i væsentlig grad kan forbedre kvaliteten og pålideligheden af resultaterne af offentlige udbud; opfordrer Kommissionen til i revisionen at præcisere, at kravene i artikel 18, stk. 2, i direktiv 2014/24/EU vedrørende miljø-, social- og arbejdsmarkedsløvgivning er bindende;

67. mener, at offentlige udbudsprocedurer bør tilskynde til og belønne innovative og bæredygtige løsninger, der kan stimulere den økonomiske udvikling; fremhæver betydningen af at indføre og gennemføre bæredygtighedskriterier på tværs af medlemsstaterne på en måde, der afspejler den nuværende EU-lovgivning; opfordrer Kommissionen til i forbindelse med den kommende kvalitetskontrol af EU's lovgivning om offentlige udbud at vurdere etableringen af en sektorspecifik værktøjskasse for bæredygtighedskriterier, der omfatter modeller for tildelingskriterier og tekniske kriterier, verifikationsmetoder og kontraktbestemmelser, med henblik på at lette den gradvise indførelse af mere bæredygtige udbudspraksisser, skabe klarhed for de ordregivende myndigheder og samtidig give dem mulighed for at skræddersy kravene til specifikke sektorer og lokale økonomiske kapaciteter; anmoder Kommissionen om at undersøge, hvordan bæredygtighedsrelaterede aspekter kan integreres bedre i forbindelse med anvendelsen af princippet om det økonomisk mest fordelagtige tilbud med henblik på at fremme innovation og effektiv ressourceudnyttelse; opfordrer Kommissionen til at udvikle et sæt kriterier med henblik på at fremme innovation inden for bæredygtige teknologier og øge EU's konkurrenceevne på fremtidige førende markeder; mener, at en styrkelse af markedet for sekundære materialer bør være en del af denne tilgang; understreger i denne forbindelse, at udviklingen af en værktøjskasse bør være betinget af påviselige beviser for, at a) den ikke forpligter ordregivende myndigheder eller ordregivende enheder til at pådrage sig uforholdsmæssigt store omkostninger eller medfører uforenelighed eller tekniske vanskeligheder, b) den tager hensyn til relevante produkters og tjenesteydelsers livscyklus, mangfoldighed og tilgængelighed og overholder princippet om teknologineutralitet, og c) den bevarer fair konkurrence;
68. anbefaler, at der gennemføres strategiske udbudsmodeller, der prioriterer EU's og medlemsstaternes interesser såvel som langsigtet værdi og modstandsdygtighed frem for kortsigtede omkostningsreduktioner og giver førende markedsmuligheder for produkter, der overholder EU's mål, navnlig i strategiske sektorer;
69. anmoder Kommissionen om i forbindelse med den kommende revision af rammen for offentlige udbud at foretage en tilbunds gående konsekvensanalyse af mulige måder og konsekvenser af at prioritere princippet om "europæisk præference" i forbindelse med udbud vedrørende strategiske industrier for at sikre kontinuiteten i kritiske kapaciteter i medlemsstaterne og styrke modstandsdygtigheden, sikkerheden, konkurrenceevnen og den strategiske autonomi; understreger, at Kommissionen omhyggeligt bør vurdere de potentielle omkostningskonsekvenser, risiciene ved at begrænse adgangen til avancerede teknologier og indvirkningerne på kvaliteten af tjenesteydelser og produkter, samtidig med at der opretholdes overensstemmelse med EU's internationale retlige forpligtelser og ikke udelukkes ligesindede partnere; understreger, at foranstaltninger til fremme af europæiske virksomheders deltagelse ikke bør udgøre

protektionisme eller forvride konkurrencen; anerkender i den forbindelse betydningen af virksomheder, der investerer og geninvesterer i EU, styrker EU's økonomi, beskytter arbejdstagernes velfærd og gavner lokalsamfundene; opfordrer endvidere Kommissionen til at undersøge mulighederne for at øge EU-baserede virksomheders deltagelse i udbudsprocedurer, der iværksættes for projekter, der finansieres af EU-institutioner, eller ved at udvide præferenceordningen i artikel 85 i direktiv 2014/25/EU til også at omfatte kontrakter, der tildeles af ordregivende myndigheder, og i artikel 15 i direktiv 2014/24/EU for målrettede strategiske sektorer;

70. opfordrer til, at der i offentlige indkøbsprocedurer vedrørende projekter af strategisk interesse for EU – især inden for kritisk infrastruktur, avancerede teknologier og kritiske råstoffer – medtages bestemmelser, der gør det muligt for de ordregivende myndigheder at kræve, at økonomiske aktører etablerer industrielle partnerskaber med juridiske enheder med hjemsted i EU; er af den opfattelse, at sådanne partnerskaber bør indeholde klausuler, der sikrer overførsel af teknologier, knowhow eller vigtige tekniske færdigheder til EU-baserede partnere i fuld overensstemmelse med EU-retten og internationale forpligtelser;
71. understreger de specifikke udfordringer, som elnetoperatørerne står over for, med øgede leveringstider og -omkostninger; opfordrer til, at procedurerne for offentlige udbud for elnetoperatører forenkles, og at deres fleksibilitet og effektivitet sikres; slår til lyd for større sammenhæng i EU-regler, der påvirker offentlige indkøb af elnet;
72. understreger betydningen af at frigøre investeringer på markedet for offentlige udbud og koncessioner og opfordrer Kommissionen til at undersøge, om den nuværende ramme for koncessionskontrakternes varighed i tilstrækkelig grad afspejler koncessionshavernes investeringer efter tildelingen, og til at overveje, om større fleksibilitet vil bidrage til at tilskynde til sådanne investeringer;
73. understreger behovet for at undgå unødvendige administrative byrder for offentlige indkøbere og økonomiske aktører, herunder SMV'er og mikrovirksomheder; understreger, at der i forbindelse med revisionen af EU's lovgivning om offentlige udbud ved enhver lejlighed bør overvejes behovet for at mindske kompleksiteten og bureaukratiet for ikke at hindre de økonomiske aktørers deltagelse i offentlige udbud; anmoder om, at Kommissionen, når den vurderer mulighederne for at indføre nye kriterier i forbindelse med offentlige udbud, sikrer, at der lægges særlig vægt på den fase, hvor sådanne krav indføres i udbudsproceduren; understreger, at der bør lægges særlig vægt på, om disse kriterier indgår i tildelingskriterierne eller i tidligere faser af udbudsdokumenterne, for at sikre juridisk klarhed og praktisk gennemførlighed for både ordregivende myndigheder og økonomiske aktører;
74. støtter moderniseringen af udbudskriterierne for at afspejle fremskridt inden for teknologi og sikkerhed og sikre, at nye udbudsrammer giver mulighed for fleksible reaktioner på skiftende økonomiske og geopolitiske landskaber, samtidig med at medlemsstaternes selvstændighed i forvaltningen af deres udbudspolitikker bevares; bemærker, at EU's konkurrenceevne bygger på høje sociale og miljømæssige standarder på det indre marked; understreger, at de fremtidige rammer for offentlige udbud bør forbedre disse styrker, ikke mindske dem, for at styrke EU-aktørernes stilling i forbindelse med offentlige udbud;

75. fremhæver betydningen af forordningen om nettonulindustri¹ som et eksempel på kriterier for modstandsdygtighed i forbindelse med forsyningssikkerhed, kvalitetsjob, bidrag til EU's industrielle lederskab og konkurrenceevne, overholdelse af cybersikkerhedsstandarder og mindske af afhængigheden af et enkelt tredjeland, der ikke deltager i internationale indkøbsaftaler;
76. støtter yderligere digitalisering af offentlige udbudsprocedurer med henblik på at reducere de administrative byrder, forbedre effektiviteten og konkurrenceevnen, øge gennemsigtigheden og lette adgangen for SMV'er og grænseoverskridende tilbudsgivere, samtidig med at der sikres overholdelse af sikkerhedsstandarder;
77. opfordrer til forbedrede støttemekanismer for meget små enheder, SMV'er, nystartede virksomheder og socialøkonomiske aktører for at sætte dem i stand til effektivt at konkurrere i offentlige udbud, herunder tekniske bistandsprogrammer, og kapacitetsopbygning for SMV'er, nystartede virksomheder og sociale virksomheder; mener, at mere vejledning og støtte til SMV'er er afgørende for at fremme deres deltagelse i offentlige udbud; understreger, at der er behov for at mindske de bureaukratiske begrænsninger, der i uforholdsmæssig høj grad påvirker SMV'ers, nystartede virksomheders og vækstvirksomheders deltagelse, og for, at Kommissionen gennemfører passende konsekvensanalyser og en obligatorisk test for SMV'er og nystartede virksomheder i forbindelse med alle nye regler; fremhæver effektiviteten af dialoginitiativer med hensyn til at hjælpe SMV'er med at få bedre kendskab til principperne for offentlige udbud, samtidig med at offentlige indkøbere får mulighed for at indsamle oplysninger med henblik på at udforme mere afbalancerede kriterier og mindske de administrative byrder; støtter, hvor det er relevant, offentlige indkøberes udbredte anvendelse af indkøbspraksis forud for udformningen af udbud samt begrænsninger af overdrevne krav til finansiell kapacitet og dokumentation for tidligere resultater; fremhæver behovet for at støtte SMV'er i at finde partnere;
78. opfordrer til en hurtig forenkling af udvælgelseskriterierne og opfordrer i den forbindelse også Kommissionen til at undersøge, om oprettelsen af en digital database på EU-plan over prækvalificerede SMV'er og mindre aktører kan bidrage til at strømline procedurerne og forbedre adgangen til offentlige udbud; bemærker potentialet for, at akkrediteringssystemer kan anvendes til at bestemme virksomhedernes tekniske og finansielle kapacitet og kontrollere deres faglige integritet forud for udbudsproceduren, og at kriterierne for faglig integritet bør omfatte deres resultater med hensyn til overholdelse af gældende arbejds-, menneskerettigheds- og miljølovgivning; understreger, at effektiv interoperabilitet og grænseoverskridende adgang til disse registre på tværs af medlemsstaterne i alt væsentligt kan styrke gennemsigtigheden, beskytte offentlige midler, støtte det indre marked og styrke sikkerheden og integriteten af kritisk offentlig infrastruktur og kritiske offentlige tjenester;
79. understreger, at EU's ramme for offentlige udbud skal sikre lige adgang for SMV'er, socialøkonomiske enheder og lokale virksomheder ved at fremme forenklede procedurer, herunder ved at sikre, at virksomheder ikke er forpligtet til at genindsende offentligt tilgængelige oplysninger i deres udbudsansøgning, og ved at anvende

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1735 af 13. juni 2024 om fastlæggelse af en ramme for foranstaltninger til styrkelse af Europas økosystem for fremstilling af nettonulteknologiprodukter og om ændring af forordning (EU) 2018/1724 (EUT L, 2024/1735, 28.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1735/oj>).

forholdsmæssige krav baseret på den lokale kontekst; opfordrer Kommissionen til at overveje at integrere opdelingen af kontrakter i mindre delkontrakter for at fremme konkurrencen og forhindre store enheders dominans, samtidig med at det anerkendes, at kontrakter ikke bør opdeles, hvis der er et reelt teknologisk eller effektivitetsmæssigt rationale for ikke at gøre dette; understreger, at denne opdeling i mindre delkontrakter er af særlig relevans for ingeniør-, bygge- og planlægningstjenester, da den kan styrke konkurrencen, sikre deltagelsesmuligheder for små og mellemstore virksomheder og mikrovirksomheder og muliggøre målrettet brug af specialiseret ekspertise; understreger behovet for klare retningslinjer for, hvornår det er berettiget ikke at opdele kontrakter; bemærker, at opdelingen i delkontrakter også er et effektivt middel til at forhindre uigennemførlige underleverandørkæder;

80. anbefaler, at udbudsrammen bør give tilbudsgivere og ordregivende myndigheder mulighed for at fremlægge manglende dokumentation på et senere tidspunkt i proceduren, hvilket vil forenkle og fremskynde udbudsprocedurerne, f.eks. gennem en udvidelse af artikel 56, stk. 3, i direktiv 2014/24/EU; anbefaler, at nystartede virksomheders og SMV'ers deltagelse fremmes ved at tilpasse stive referencekrav, der i uforholdsmæssig høj grad hindrer nyoprettede virksomheder; opfordrer til, hvor det er relevant, større fleksibilitet i kvalifikationskriterierne for at sikre fair adgang for nystartede virksomheder til udbudsmuligheder, samtidig med at gennemsigtigheden og konkurrencen opretholdes; understreger, at fleksibilitet bør overvejes, når der anmodes om dokumentation for tidligere kontrakter fra SMV'er;
81. opfordrer Kommissionen til at sikre, at offentlige udbudsprocedurer gøres mere tilgængelige og gennemsigtige ved at tilvejebringe letforståelige sammenfattende tabeller eller oversigter over offentlige udbud, som klart skitserer de anbefalede tekniske specifikationer og krav til det indkøbte arbejde eller den indkøbte tjenesteydelse; anmoder Kommissionen om navnlig at tage hensyn til virksomheder med mindre erfaring, som bør anvende værktøjerne til bedre at forstå og fortolke udbudsdokumenterne;
82. gentager, at lige adgang til offentlige udbudsprocedurer kræver en forenkling og præcisering af reglerne for ordregivende myndigheder;
83. fremhæver, at erfaringer med offentlige kontrakter, såsom byggeprojekter, viser, at muligheden for alternative forslag (alternative tilbud) hjælper ordregivende myndigheder med at indkøbe tjenesteydelser mere innovativt, effektivt og omkostningseffektivt; understreger, at innovative løsninger lettere integreres i udbud, når alternative tilbud generelt er tilladt, og at alternative forslag (alternative tilbud) generelt bør tillades for effektivt at indarbejde iværksætterknowhow i tildelingen af offentlige kontrakter, medmindre den ordregivende myndighed specifikt beslutter at udelukke dem (opt-out); opfordrer Kommissionen til at undersøge, om alternative forslag (alternative tilbud) kan tillades i henhold til artikel 45, stk. 1, i direktiv 2014/24/EU;
84. opfordrer Kommissionen til at sikre, at engangsprincippet anvendes konsekvent på alle forvaltningsniveauer i forbindelse med offentlige udbud, således at tilbudsgiverne for at mindske de administrative byrder kun skal give visse standardoplysninger til myndighederne og forvaltningerne én gang; anerkender, at det ofte kan mindske byrderne og øge effektiviteten, hvis tilbudsgivere får mulighed for at anvende egenerklæringer om overholdelse i stedet for at indsende talrige administrative dokumenter i den indledende fase; opfordrer Kommissionen til at identificere, hvor

sådanne praksisser kan anvendes hensigtsmæssigt, samtidig med at der sikres juridisk klarhed og garantier;

85. er af den opfattelse, at reservede kontrakter for visse tjenesteydelser er en god praksis, der støtter den sociale økonomi; foreslår, at der kan gives forrang til SMV'er og innovative markedsaktører i tilfælde af ligeværdige tilbud, eller at dette kan opnås gennem reservede kontrakter eller en reserveret del af kontraktudførelsen; understreger i den forbindelse effektiviteten af reservede kontrakter med hensyn til at støtte beskæftigelse af personer med handicap gennem offentlige udbud, men bemærker samtidig, at der stadig er plads til forbedringer i gennemførelsen heraf;
86. anerkender, at selv om underentreprise giver mulighed for større fleksibilitet, adgang til specialiserede færdigheder og omkostningsbesparelser, kan det også medføre potentielle risici såsom svækket ansvarlighed, øget risiko for krænkelse af arbejdstagerrettigheder og hindringer for effektiv håndhævelse; opfordrer Kommissionen til at vurdere virkningen af offentlige kontrakter, der primært udføres af den valgte tilbudsgivers direkte ansatte, og anbefaler, at reglerne for offentlige udbud tilskynder virksomhederne til at have tilstrækkeligt internt personale til at gennemføre de projekter, som de tildeles offentlige kontrakter for; opfordrer Kommissionen til – med henblik på at sætte en stopper for misbrug af underentrepriser og beskytte arbejdstagernes rettigheder – at styrke gennemsigtigheden og ansvarligheden i hele forsyningskæden og overveje at indføre en veldefineret ordning for økonomiske aktørers og underleverandørers solidariske ansvar og sikre gennemsigtighed med hensyn til de involverede underleverandører og den del af kontrakten, som kontrahenten har til hensigt at give i underentreprise;
87. støtter fleksibilitet i kontraktpristilfastsættelsen gennem en forlængelse af den maksimale varighed af rammeaftaler for ordregivende myndigheder, indførelse af bestemmelser, der giver mulighed for prisjusteringer som reaktion på uforholdsmæssigt store omkostningsstigninger, som tilbudsgiveren ikke med rimelighed kunne have forventet, såsom inflation, stigninger i materiale- eller energiomkostninger og ændringer i arbejdsmarkedslovgivningen, hvilket sikrer kontraktens levedygtighed uden at lægge økonomisk pres på de offentlige myndigheder, og udvidelse af den forhandlede procedure som princip for kontrakter, der indgås efter en rammeaftale;
88. bemærker, at reglerne om innovationsindkøb stadig er underudnyttede; opfordrer til en evaluering af behovet for at indføre yderligere særlige udbudsregler for videnskabelige forsknings- og innovationsprojekter i erkendelse af deres afgørende rolle som drivkraft for økonomisk og teknologisk fremskridt, samtidig med at det sikres, at offentlige ressourcer anvendes effektivt; fremhæver behovet for yderligere og solide bestemmelser, der beskytter tilbudsgivernes intellektuelle ejendomsrettigheder, herunder under udbudsproceduren;
89. mener, at professionaliseringen af offentlige indkøbere bør være en del af forbedringen af offentlige indkøbsmetoder i EU; glæder sig over nationale initiativer, der har til formål at hjælpe offentlige indkøbere med at sætte sig ind i de nuværende retlige rammer og begreber, såsom at definere emnet og udforme passende udvælgelses- og tildelingskriterier; anmoder Kommissionen om at udvikle og fremme lignende programmer på EU-plan med fokus på at gøre bedre brug af ikkeprisrelaterede kriterier ved at fastsætte "brugsklare" miljømæssige og sociale kriterier;
90. fremhæver det afgørende bidrag fra nonprofitorganisationer, kirker og sociale

virksomheder i offentlige udbud i hele Europa og noterer sig deres ekspertise, stærke lokale forbindelser og påviste kapacitet til at levere tjenesteydelser af høj kvalitet; understreger vigtigheden af at opretholde og fremme reserverede kontrakter som et stærkt instrument til at sikre, at offentlige udbud støtter bredere samfundsmæssige mål, den sociale økonomi og mangfoldigheden af involverede aktører; opfordrer derfor til at styrke den eksisterende mulighed for, at medlemsstater og ordregivende myndigheder kan reservere deltagelse i offentlige udbudsprocedurer specifikt til aktører, der arbejder på nonprofitbasis; opfordrer Kommissionen til at tage treårsgrænsen og forpligtelsen til ikke at have leveret disse tjenesteydelser i de foregående tre år i henhold til artikel 77 i direktiv 2014/24/EU op til fornyet overvejelse;

91. opfordrer til en bedre anvendelse af den mulighed, der er fastsat i artikel 71, stk. 3, i direktiv 2014/24/EU, for at muliggøre direkte betaling til underleverandører; opfordrer medlemsstaterne til at fremme gennemsigtigheden af offentlige myndigheders betalinger til kontrahenter og underleverandører og af kontrahentens betalinger til sine underleverandører eller leverandører;
92. opfordrer Kommissionen til at opdatere sine værktøjer til overvågning af konkurrencen i offentlige udbud; mener, at EU bør stræbe efter at fremme et udbudsmiljø, der sikrer større konkurrenceevne, retfærdighed, gennemsigtighed, strategisk værdi og lighed, ved at forfine metoderne og teknologierne til markedsanalyse og indarbejde avanceret dataanalyse og kunstig intelligens; mener, at sådanne foranstaltninger kan bidrage til en klarere forståelse af problemet med lav konkurrence i offentlige udbud og støtte udviklingen af nye forslag til forenkling af virksomhedernes adgang til udbud;
 -
 -
 -
93. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet og Kommissionen.